

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сант.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сант.

РАЗОЧАРЕЊЕ БУГАРА

Као што је познато Бугарска је ступила у акцију и ударила на Србију с леђа само под условом, да и Немци са Аустријанцима са севера изврше офанзиву. Успомена Брегалнице била је и сувише жива у мозговима балканских Татара, да би они сами што год смели предузети. Нападнути са свих страна хероји Србије морали су напустити тле своје отаџбине, која је постала плен дивљих завојевача. Али док су они по нашој дивној отаџбини палили и жарили, њени синови избегли у туђину спремали су се да у скором времену опорављени и препорођени, са новом и свежом енергијом а у друштву својих моћних Савезника поведу борбу за ослобођење Србије.

Изгледа, као да су Бугари били сасвим на то заборавили. Њихова вера и поуздање у Немце била је толика, да су мислили, како је са заузећем Србије њихова улога завршена, и зато су се предали плачкању и убијању, рачунајући да их зато нико не може никад казнити.

Месеци су прошли, наступили су нови догађаји, ратна ситуација се изменила. Немачки поход на Верден свршио се потпуним фијаском. Аустријска војска уништена је готово сасвим и Руси су постали господари Буковине. Енглези и Французи на фронту Фландрије однели су велике победе над Немцима, а Талијани гоне Аустријанце у Трентину, који се повлаче журно.

Услед ових догађаја Аустро-Немци су били принуђени, да своје трупе повуку сасвим са балканског фронта. Из поузданих извора сазнали смо, да на Балкану нема више немачких трупа осим једног авијатичког одељења и нешто артиљерије. 107. немачка дивизија константована је на Вердену, а 105. ратује у Галицији. Аустријанци су такође повукли своје трупе, а према последњим вестима свакувишу чак и Албанију. Ово повлачење извршено је упркос протестима и преклињањима Бугара, да их сад не напуштају.

Тако су Бугари остали сами. Они су, као што се види, претрпели страшно разочарење. Ни-

хови Савезници помогли су им да подјарме Србију, али им сад не могу помоћи да је одбране и задрже. У Бугарској влада у овом тренутку права запрепашћеност и паника, која се повећава све новим и новим поразима њихових Савезника. Уз то препосећање велике опасности, која им с југа од Савезничке и српске војске прети доводи их до очајања и помаме. Час освете је куцнуо, «браћо» Бугари. Нико вам више не може помоћи. Бацили сте на нас велику несрећу, али ће њена одмазда бити страховита. П.

СИТУАЦИЈА

Политичка

Поводом великих руских успеха односи између Немачке и Аустро-Угарске постају све затегнутији. Пре неколико дана немачки канцелар је отворено пребацио Аустро-Угарској занемареност руског фронта. Многи немачки историчари нападају аустро-угарску владу због њених немара. Аустријанци пак огорчени су, што их Немци довољно не поштују и доуштају да им Руси уништавају армију за армијом. Раздор је велики и постоје све већи, сваком даном.

Ратна

На свима фронтovima Савезници су наставили развијање својих успеха. Руси су предузели одет офанзиву у Воликији, која тече веома успешно. У исто време отпочели су Руси офанзиву код Рале. Англо-француска офанзива на фронту Фландрије забележила је више нових успеха.

Преглед грчке штампе

Венизелос о српско-грчком уговору. Аутентична открића.

„Неа Алитија“ донела је од свога нарочитог дописника из Атине следећу изјаву г. Венизелоса, коју је учинио пред изасланицима општинских снага који су дошли да му изјаве верност и оданост као и потпору на новим изборима.

Пошто је изасланицима заблагодарно на изјављеним осећањима, г. Венизелос је прешао на политичку ситуацију коју је оценио са гледишта унутарњег и спољњег. Најпре је нагласио

добротворну интервенцију Сила заштитница, кој су помоћу познате ноте повратиле грчком народу његове слободе а уставу замаљском даде његову потпуну важност. Прешавши затим на прошасте догађаје дотакло се обавеза које је Грчка имала по сили постојећег уговора. Наш савез са Србијом нагласио је г. Венизелос — налагао је Грчкој обавезу да помогне Србији и у случају аустријског напада на њу. Србија је још у почетку преговора о савезу тражила да у њега уђе и одредба о одбранбеном савезу, на случај аустријског напада. Али ми нисмо примили такву одредбу сведок нису избили познати догађаји код Пангеја, када је министарски савет усвојио и ту одредбу.

Усвајајући такву одредбу, Грчка је сматрала да ће њена примена бити мало вероватна, јер је и напад Аустрије на Србију било вероватан: на име, ако би се десно такав напад аустријски, Русија би с оружјем помогла својој штићеници Србији, Немачка би стала уз Аустрију, а Француска и Енглеска би помогле својој савезници Русији; а то значи да би се аустријски напад на Србију извршио у европски рат, у који би на сваки начин била увучена и Грчка.

Чим је избио европски рат Србија

је потражила нашу сарадњу на основу уговора о савезу. Тада смо ми објаснили да је потребно да Грчка чува своју војну силу читаву и нетакнуту да би задржавала Бугарску а да ту силу употреби за случај када би Бугарска загрозила Србији с југа. И на тај начин, не одричући никако нашу уговорну обавезу према Србији, ми смо се тада те обавезе ослободили.

Али када се Бугарска мобилисала и када је загрозила с југа Србима који су се борили против Аустријанаца, тада је наша дужност да помогнемо Србији остала научно очевидна. Изнео сам питање о томе пред Скупштину и после насталих дебата затражио сам да се објави текст грчко-српског уговора, како би се цео свет уверио да је наступило тренутак у коме је уговор налагао да притекнемо у помоћ Србији. Објавили смо мобилизацију и спремили смо се да Бугарској предамо ултиматум са захтевом да демобилише. Али тада се појави неспоразум између Круне и мене и тај догађај није допустио влади либералној да одржи обавезе Грчке према Србији. (Неа Алитија од 20. јуна, под потписом атинског дописника г. Н. Зарихисе.) —

Пол-Луј.

БУГАРИ У МАЋЕДОНИЈИ

VI

Бугари су рад у Маџедонији поделили на просветни и револуционарни. Људи су изабрани за оба правца рада. За њима је управљало Министарство Иностранних Дела, под врло јаком контролом двора. Фердинанд страхујући од других није жалио материјалних средстава, али је вође увек имао у руци. Ни једно важније решење у комитету донето, није се смело извршити пре него ли што он не би дао машљење које је увек било пресудно. Буџет за просветне цели био је достигао цифру од пет милиона лева. Бугари су читаву литературу о Маџедонији створили. Нарочито су трошили на странце. Маса страних новинара, књижевника и људи од пера обилазило је Маџедонију о трошку њиховом, па не знајући језик на рода кога проучавају, бележили су оно што им је пратилац говорио, који је увек професор или учитељ био. Отуд и днасу у стравој литератури има таквих бесмислица о Маџедонији да их се аутори већ у велико стиде. Немци су нарочито награђивали. Они нигде нити су видели, нити би смели видети Србина, или ти пак српски споменик,

или у опште ма какво српско обележје. Српски споменици су бугарски, српске цркве — бугарске. У ову заблуду су и многа наша браћа Руси пали. Немцима се донекле може и опростити, али овим другима не, јер су они бар могли нешто од језика разабрати.

Код бугарских пропагандиста постојала је читава организација за дочек странаца и кад би неки странци наишао одмах шефа пропаганде у дотичном месту известе његови претпостављени, те овај настанак се припремом за дочек. Поред доброг коначка и гошћена приреди се и нека мала манифестација странцу, коме се већ у напред каже да је осведочени пријатељ бугарског народа и т. д. Затим настаје «научно» испитивање странчево. Не зна језик. Појма нема о обичајима. Испитује сељака или грађанина ку преко свога пратиоца, који је кад што рекох професор или учитељ бугарски; сељака и сељанку у сеоском оделу представљају учитељ и учитељица бугарска. Обично при крају отпева се по која «народна» песма и онда настаје шетњање по околини где се спре-

мају богате закуске и са испитивањем завршава. За статистичке податке упуте гана Кенчева или Шопова. Из Македоније се оде у С. фију, а одатле кући. Труд се плати. Македонци и Македонија су бугарски. У колико се више да — у толико се више тврди.

Наравно да је било честитих странаца, која су о своме трошку и ради истине обилазили Македонију и о њој писали, али на жалост њих је врло мали број био. Бугари су сва дела која су у корист њихову, преводили и преко својих агената у Македонији енергично растурали.

Свуда по варошима поред основних школа имали су макар два разредна гимназије. Нису гледали на број становника у месту где отварају гимназију већ на околину. Ако су места у близини где има српских школа, онда су њихове чешће бавале и са најбољим учитељским снагама снабдеване. Није редак случај да су по већим селима гимназије отваране. Свуда при управама школа организовали су библиотеке за народ, читаонице, певачка и гимнастичка друштва, женска удружења и т. д.

Бугарска влада је сваку од ових установа материјално помагала.

У местима где је јаче била продрла српска писменост пре бугарске пропаганде — као Кичеву и Дебру, где данас нема ни једног грађанина који је навршио четрдесету годину, а да своје теветере не води српским правописом — отворили су курсеве ради изучавања правописа и језика бугарског. Наравно да су грађани под притиском комитета морали посећивати ове курсеве, који нису били дуга века, јер власти турске посумњале да су они у револуционарном духу и с нарочитим планом организовани.

У местима где са пропагандом не би могли продрети, гледали су да макар једног, па ма он са највећим пороцима био потплате и да се Бугарином назове. Било је места где су многи нерадници од ових плата живели.

Црквена, а нарочито манастирска имања били су притисли и помоћу комитета у последње време приграбили. Од прихода манастирских и црквених издржавали су се једним делом школе, а други трошили су на придобијање грађана са српске или грчке на бугарску страну. Карактеристично је: да се у Македонији, у последње време, прелазак из једне у другу народност сматрао као прелазак из партије у партију, те се обично патало на којој си ти страни, а никако којој народности припадаш. Бугаре је ово ждрало, али то и поред свега напрезања њему могли сузбити.

Статистике су бугарске о Македонији прешле већ у подсмех баш и код њихових опробаних пријатеља. По њима и турској званичној статистици Срба nigде није било. У Македонији нисмо постојали. Али исто тако није нас по њима било ни на Косову, у Старој Србији, нити пак у ново пазарском сандраку. Све сами и овејани Бугари — свуда и на сваком месту. Њихов Кичев и Шопов

давали су нешто мало Грцима и Турцима, али Србима не.

Сад Шопов треба да уншта ђенерала Бојаџијева: од куд је сада сва

ки други грађанин у Македонији српски агент — шпијув?

Но о томе доцније.

Ћ.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

— Званични коминикеи —

Са нашег фронта

Солун, 23. јуна

Јучерашњи дан прошао је на миру на целом фронту.

Талијански успеси

Рим, 22. јуна

У долини Позине заузели смо Прукемо, Лино Скатолари.

На платоу Азијага, продрли смо до иза северне границе долине Асе.

Непријатељски напади на Селц одбијени су.

Француски коминике

Париз, 22. јуна.

Јужно од Соме, упркос рђавом времену Французи су проширили своја освајања на исток и југ. Заузели су шуму између Арсевилера и Барлеа, као и села Белло ан-Сантер. Естре је пао у наше руке изузев једног острвца. У пределу Естреа само задобили смо 500 заробљеника.

Немци су после помамних напада и употребе тешке артиљерије успели да око 2 часа по подне заузму Тиомон по четврти пут. Француске трупе остају у непосредном додиру са утврђењем.

Падају трећи положаји

Париз, 22. јуна.
(ноћу)

Под снажном заштитом артиљерије Французи су, заузевши Флоккур, продрли у треће немачке положаје. Сад су на 5 км. од Пероне, која представља главни центар немачке одбране.

Руски коминике

Петроград, 22. јуна.

На фронту Стира и Стохода наставља се огорчена борба. Одбијени су сви непријатељски напади.

У пределу доње Лине наше трупе стежу непријатеља, који се једва одупире. Наше трупе заробиле су ту 11 официра и 1000 војника и 5 митраљеза.

У правцу Коломеје наше су трупе одбациле непријатеља и заузеле град Поток Чарни. Запленили смо 4 топа и неколико стотина заробљеника.

У борби сев. ист. од Бараловића пробили смо одбранбене линије непријатељеве. Ту смо заробили 92 официра, 2800 војника, 11 топова и више митраљеза.

Јуче су славно пали на бојном пољу пуковници Гаворов, Михаилов, Систлонов и Одијев.

Петроград, 22. јуна

У пределу Сморгунга и сектора сев. од Крево потукли смо непријатеља и задобили много заробљеника и митраљеза. Сев.

западно од Барановића у току огорчене борбе заробили смо 1400 војника и официра, а запленили 4 топа. Борба се наставља.

У пределу доње Сипе, Дунија и Сокола наше трупе сломили отпор непријатељев одбациле су овога ка западу. У току ноћи ту смо заробили 11 официра, 992 војника и 5 митраљеза.

Петроград, 22. јуна.

Борбе северо-источно од Барановића настављају се све огорченије. Село Кимо Тачи ист. од жел. станице прелазило је више пута из руку у руке.

На многим секторима артиљериска ватра је страховита. У току ових бораба рањени су генерал Карпов и пуковник Перцов.

Северозападно од станице Частовисан заузели смо на јуриш једно непријатељско утврђење задобивши ту доста заробљеника.

Западно од Колки заузели смо прву непријатељску линију у пределу Тумана.

Рат у Азији

Петроград, 22. јуна

У правцу Бејбута напредује наша офанзива. Запленили смо 2 пољска топа, више кара, 2 митраљеза и 3 справе за бацање бомби.

Руси надиру ка Станиславу

Петроград, 22. јуна.

По заузећу Коломеје Руси надиру ка Станиславу. Они већ доводе у опасност центар аустројске војске залазећи му с бока.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Гијеман у Волосу.

Долазак г. Гијемана посланика француског у Волос био је прилика за једну спонтану манифестацију становништва у коплет Француске. Манифестанти који су припадали свима родовима грађанства отишли су пред конзулат да поздраве француског министра. На поздрав председника општине Гијеман заблагодарио је на пријему и симпатијама према француском народу.

Принц Данило.

Принц Данило потпуно се опоравио од своје болести. Дошао је у Париз где очекује кнегињу Милицу и краља Николу. Сви ће бити примљени од г. Поенкареа коме ће изјавити своју благодарност.

Бугарска ће бити кажњена.

„Тан“ констатујући да се Бугари труде да се некако нађу уз Савезнике да би се осигурали и извукли из

ВЕСТИ ИЗ СРБИЈЕ

Драга Матић из Ниша пита за мужа Милорада мајора и брата Душана Поповића пуковника.

Тодосије Тодоровић из Крагујевца пита за Воју и за синове Милутина Савића.

Танасије Николајевић-Грк из Сопота пита за Павла Николића чин. за Драгог и Милана.

Драг. Матић општ. благајн. пита за шурака Милорада Радојевића из Гатара.

Милева Р. Чохаџића пита за мужа Стеву Новаковића берберица из Београда.

Пола Даничић пита за мужа Ђорђа мајора и за синове: Милосава, Момчила Пантелића пита за Блажу, Велибора и Ристу.

Благоје Т. Педић из Београда пита за Милорада и Милету Педића, Живана Тодоровића и Миленка Педића. Цаја Ант. Петковића, Динчића пита за синове Љубомира, Боривоја и Вукашина. Зорка др. Радовића пита за Живана Тодоровића и Миљана Педића; Цаја Ант. Петковића Динчића пита за синове Љубомира, Боривоја и Вукашина.

Зорка др Радовића пита за Михаила.

Круна Ковановића из Краљева пита за мужа Михаила и брата Светозара Теофиловића и Чеду Аџимовића учит.

Живка Гавриловић из Београда пита за мужа Чеду чиновн. желез. дирекције и сестрића Ђорђа Јов. Венчанца ђака наредника.

Аница М. Вуковић из Београда пита за Миленка.

Давина Д. Јовановић из Буприје пита за мужа Ђоку комесара.

Поролца Стаменковић из Јагодиче пита за брата Милодрага.

Ленка Недељковић из Ваљева тражи сина Александра каф. из Ваљева.

Никола Трифуновић из Парћина пита за сина Атанасија Трифуновића суд. писара из Буприје.

Ката Миленковић тражи мужа Васу шефа желез. станице у Лапову.

последња рата изјављује: да се они више не могу ухватити на тај њихов лепак. Бугарска независност заслужује примерну казну коју захтевају интерес и престиж Савезника. Дуготрпелјивост петроградског, лондонског и париског кабинета имала је на Балкану најжалосније последице, која ће бити поправљена кад Бугари искају своје издајство и кад Срби добију сва задовољења због софиске клопке. Никакво подмукло лукавство, никакав шеретдук неће уштедети неизбежну казну Фердинанда и његовог народа, који су наши непријатељи и који су на истом стелену цивилизације на коме су Аустро-Немци и Турци.

Француски звечећи новац.

Према новчаним конвенцијама од 12. октобра и 17. новембра 1885. г. француски звечећи новац обавезне су да примају све грчке благајне.

Према томе све јавне благајне као и трговци дужни су примати без од-

Оросди -- Бак

Централа:
Краља Ираклија бр. 5.

Оросди -- Бак

Филијала:
улица Венизелос бр. 4.

ПАЖЊА СРПСКОЈ ВОЈСЦИ

У СОЛУНУ ЈЕ ЈЕДИНА ФРАНЦУСКА
ФИРМА ЧИЈЕ ЈЕ СЕДИШТЕ
У ПАРИЗУ, УЛИЦА
ЛАФАЈЕТ 126.

ОРОСДИ-БАК

ЦЕНТРАЛА:
Улица Краља Ираклија бр. 5.

ФИЛИЈАЛИ:
Улица Венизелос бр. 4 где се говори српски
улица Венизелос бр. 8,
и улица Игњатија број 14.

Препоручује:

Све врсте конфекционе робе.
Велики избор одела, ше-
шира и т. д.
Разноврсно кухињско ила-
во и порцеланско посуђе.
Све по цени врло умереној
и утврђеној.
Прима српски новац по
дневном курсу.
Услуга брза и тачна.

Препоручује:

Своје велико стовариште
најбољих вина и ликера.
Велики избор разних кон-
зерви, бисквита, чоколада, те-
ста, сауца, масла и т. д.
Цене су врло умерене и
утврђене.
Прима поручбине и на-
бавља све артикле.
Услуга брза и тачна.

ПОСЕТИТЕ РАДЊУ „ОРОСДИ-БАК“

улица Венизелос бр. 8.
Филијала:

Оросди -- Бак

улица Игњатија бр. 14
Филијала:

Оросди -- Бак

ЗУБНА КЛИНИКА

Д-р СОТИРИ КОНТУЛИ

Препоручује своје услуге свима
Србима. Лечи по најсавршенијој ме-
тоди болести уста и врши све зубно
техничке радове.

— ГОВОРИ се СРПСКИ —
Ателе се налази на углу улица:
Игњатијеве Мегас Александра бр. 1,
у близини општине. 15—

Д-р Александридес

специјалиста за унутарње бо-
лести. — Управник болнице
за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре
и од 5—6 по подне у француској а-
потеци ул. Франк бр. 35 — у згради
француске болнице — а од 2—4 по
подне у своје стамбу улица престоло-
наследника Ђорџа бр. 35 — у поредној
ул. са булеваром краља Константина

Ј. БУРДА

18—

ЗУБНИ ХИРУРГ

Дипломиран од Медицинског Факул-
тета и школе за зубно лекарство
у Паризу.

Члан Француског Друштва
Зубних Хирурга

3 Булевар Ники (кеј) у кући Меса-
жери Маритам до кафине Кристал

ЗУБНА КЛИНИКА

Д-р АЛБЕРТА ГАТЕЊО
ЗУБНОГА ХИРУРГА

Дипломираног од Медицинског Фа-
култета и Школе за зубно ле-
карство у Паризу.

Савршено лечи уста и врши све
модерне зубне радове. 18—

18 то годишње искуство

84 ул. Венизелос, 147 ул. Егнативја

Велика златарска и јувелирска радња

Исака Р. де Вотона

СОЛУН

улица Венизелос бр. 76.

ОГРОМАН ИЗБОР: САТОВА,
НАКИТА и ДРАГОГ КАМЕЊА

ЈЕДИНО СТОВАРИШТЕ
ЧУВЕНИХ САТОВА

„ЗЕНИТ“

Цене су умерене и строго утврђене.

Пушите увек и свугде најукусније
цигарете из фабрике

САЛОНИКА

Цигарете Салоника добиле су на светској међу-
народној изложби у Сан-Франциској

прву највећу награду и златну медаљу

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Фабрика улица Цимиски бр. 8. 42 60

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„АТЛАС“

Ники дин 1—, Елпис 0-80, Аристократ 0-65, Генед-
же 0-50, Македонски 0-35.

Продају се свугде

ФИЛИЈАЛ УЛИЦА ВЕНИЗЕЛОС 12.

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30
32—15

Најпријатније одмориште у Солуну

БАШТА БЕЛА КУЈА

Највећи ресторан — чувена кујна

УВЕК УКУСНА и СВЕЖА ЈЕЛА

РАЗНА БЕЛА И ЦРНА ВИНА, МИНЕРАЛНЕ
ВОДЕ — ПРИМЕРНА ЧИСТОТА

ДИВНО УКРАШЕН ЛЕТЊИ РЕСТОРАН У СЛАЈНО
ОСВЕЉЕНОМ ПАРКУ

Свако вече одлична музика за време вечере. — У
самом парку концерти и биоскопске представе. Сваког
дана две представе. Прва од 7-9 а друга од 9-12 увече.

УЛАЗНИЦА 0-55 ДИН. 4—20